

WELKOM

Informatieavond m.b.t. stand van zaken voorgenomen besluit tot onttrekking van de Sint Caeciliakerk aan de Eredienst

30 april 2024

Johannes XXIII Parochie

Berkel • Enschoot • Biezenmortel • Udenhout

Indeling van de avond

- Woord van welkom + wie is wie?
- Inleiding door pastoor Marcel Dorssers
- Toelichting door parochiebestuur (inhoud + procedure)
- Gelegenheid voor het geven van reacties
- Vervolgafspraken
- Informeel napraten

Enkele pastorale waarnemingen

- Bij de borrelpraat:
'Ik ben toch wel gelovig – daarvoor hoef ik niet naar de kerk.'
- Contrast Katholieken en Roemeens-orthodoxen (St.-Willibrordus):
Bij de katholieken zie je rollators – bij de Roemenen kinderwagens.
- Hoorde onlangs bij een huisbezoek van (in de glorie-tijd) vier Missen in de St.-Caecilia per weekend. Nu één Mis per twee weken.
- Collega: 'Elke uitvaart is weer een lege plek in de Kerk.'

Enkele pastorale waarnemingen (2)

- Vrijwilligersbestand veroudert, en verkleint schrikbarend.
- Teruggang
 - Dopen (versus uitschrijvingen)
 - Communie & vormsel (familiepastoraat)
 - Kerkelijk huwelijk (een uitzondering geworden)
 - Uitvaart (ondanks verdere mogelijkheden)
- Vraag: Waar staan we over vijf of tien jaar?

Bijbelse beelden

Enkele teksten

- 2 Koningen 24: Babylonische ballingschap – Realiteit
- Ezechiël 37: De dorre doodsbeenderen – Hoop

Continuüm tussen kerkelijke *realiteit* en christelijke *hoop*.
Waar staan we nu? (inschatting)

Ontwikkelingen sinds de fusie

- 1 september 2012: van 4 naar 1 parochie
- Groei naar 1 parochie: pastoraal team, secretariaat, bestuurlijk
- Medio 2019: St. Josephkerk aan eredienst onttrokken
- Inkrimping pastoraal team
- Nieuwe wegen m.b.t. pastoraat:
 - Familiepastoraat
 - Johannes Verdiept
 - Geloofsgesprekken=> Doel: nieuw elan!

Verdere ontwikkelingen

- Kerkbezoek neemt af
- Aantal vrijwilligers neemt af (stand van zaken per 19/2/'24, excl. koorleden)

St.-Caeciliakerk Enschoot	26 vrijwilligers
St.-Willibroduskerk Berkel	72 vrijwilligers
St.-Lambertuskerk Udenhout	72 vrijwilligers
Voormalige St.-Josephkerk Biezenmortel	13 vrijwilligers

- Aantal koren neemt af
- Pastoraal team
- Kerkbijdragen nemen af

2019	€ 97.348
2020	€ 95.597
2021	€ 98.765
2022	€ 65.920
2023	€ 73.354
Medio april 2024	€ 28.433 (vergelijk medio april 2023: € 46.349)

Financiën: we teren in!

	Realisatie 2020*	Realisatie 2021*	Realisatie 2022	Realisatie 2023**	Begroting 2024
	€	€	€	€	€
Baten					
Baten van parochianen	151.564	155.668	132.934		123.100
Baten van andere organisaties	39.929	30.123	28.797		28.637
Netto huurbaten	1.875	-1.415	-2.967		51.700
Netto baten uit effecten, deposito's e.d.	106.886	116.105	101.511		98.750
Netto baten begraafplaatsen	<u>57.377</u>	<u>65.730</u>	<u>62.169</u>		<u>70.000</u>
Reguliere baten	357.631	366.211	322.444		372.187
Af: Kosten beheer en administratie	<u>-52.809</u>	<u>-30.995</u>	<u>-25.843</u>		<u>-23.300</u>
Beschikbaar saldo voor activiteiten	304.822	335.216	296.601		348.887
Te besteden aan activiteiten					
Persoonskosten	188.004	194.948	145.588		107.700
Kosten organisten, dirigenten en koren	29.188	25.576	38.359		35.000
Kosten kerkelijke gebouwen	105.946	94.897	130.366		131.700
Kosten eredienst	16.873	15.743	16.991		16.700
Kosten pastoraat	12.738	14.866	12.932		13.050
Verplichte en vrijwillige bijdragen	<u>40.071</u>	<u>39.440</u>	<u>36.420</u>		<u>33.000</u>
Totaal te besteden aan activiteiten	<u>392.820</u>	<u>385.470</u>	<u>380.656</u>		<u>337.150</u>
Resultaat uit reguliere activiteiten	-87.998	-50.254	-84.055		11.737
Niet-reguliere posten					
Herwaardering kerkelijke goederen					
Boekresultaat verkoop beleggingspanden					
Groot onderhoud kerkelijke gebouwen	<u>278.920</u>	<u>3.671</u>	<u>31.475</u>		<u>75.000</u>
Mutatie eigen vermogen	<u>-366.918</u>	<u>-53.925</u>	<u>-115.530</u>		<u>-63.263</u>

De negatieve resultaten in de jaren 2020 tot en met 2022 ad totaal € 536.373 geven aan dat aanzienlijk wordt ingeteerd op de financiële draagkracht van de parochie.

Kosten beperken, opbrengsten vergroten

Kosten beperken:

- Inkrimpen pastoraal team
- Inkrimpen secretariaat (menskracht + locaties)
- Vermindering energiekosten door inkrimpen aantal vieringen (in B-E: om en om; in U'hout: zaterdag vervallen) en lagere temperatuur

Opbrengsten vergroten:

- Extra oproep kerkbalans
- Verkoop fraterhuis St. Petrus
- Bouw en verhuur 2 beleggingspanden

Zorg:

- Steeds meer vrijwilligerswerk wordt betaald werk
- Verhouding 'levend en dood kapitaal' verslechtert

En tegelijkertijd:

Het belang van de parochie gaat over generaties, verbondenheid, mensen en families:

- Emotie
- Immateriële zaken
- Scharniermomenten in het leven
- Diepgang
- Geloof en Vertrouwen

Niettemin: parochiebestuur heeft (ook) een zakelijke opdracht.

Want: wat is doel van de parochie?

- Doel is allereerst: 'samen een levende gemeenschap van en rondom Jezus Christus te zijn'
- Doel is niet allereerst: het behoud van cultureel/religieus erfgoed
- Uitgangspunt is: is het huidig gebruik van kerkgebouwen nog dienstbaar aan de parochie?
En sluit het aan bij de (kleiner wordende) gelovige gemeenschap?
- We willen de vergrijzende gemeenschap (parochianen, vrijwilligers) niet langer dan nodig is de zorg laten dragen voor gebouwen waarvan het feitelijk gebruik niet langer het eigendom rechtvaardigt.

BERKEL-ENSCHOT

Eerst kostenbesparing, daarna verkoop Caeciliakerk

Snijden in de kosten en op termijn sluiting van het kerkgebouw. Dat is het scenario dat de parochianen van de Caeciliakerk in Berkel-Enschot gisteravond te horen kregen van het kerkbestuur.

Pastoor Marcel Dorssers van de Johannes XXIII Parochie waar de kerk onder valt, erkende dat het geen blijde boodschap is. Maar nodig, meent hij. „Onze inkomsten lopen terug, dus we moeten kritisch kijken naar alle kosten. Onderhoud en beheer van onze drie kerkgebouwen is een grote kostenpost voor de parochie. Daarnaast loopt het kerkbezoek terug, zien we onze vrijwil-

ligers vergrijzen en is er weinig aanwezig van vrijwilligers. Tenslotte kunnen we als pastoraal team niet overal in elk weekend een viering verzorgen.”

Kostenbesparing kan sluiting versnellen

Sluiting en verkoop van de kerk is niet meteen aan de orde, verzekert Dorssers. Hij benadrukt dat kostenbesparing los staat van sluiting, maar dat bezuinigen het proces naar sluiting wel kan versnellen. „Met de huidige gasprijzen kiezen we er in eerste instantie voor de mis op woensdag in de Caeciliakerk te schrappen en de dienst op zondag af te wisselen met die in de Willi-

De uiteindelijke verkoop laat hopelijk nog even op zich wachten

– Pastoor Marcel Dorssers

brorduskerk.” Daar zullen met name oudere kerkgangers wel moeite mee hebben, denkt Dorssers. „Daar leeft het sentiment meer van de eigen kerk in Enschoot. Anderzijds kan het ook zorgen voor verbinding tussen de parochianen.”

Ondertussen gaat het kerkbe-

stuur nadenken over herbestemming van het kerkgebouw en verkoop op termijn. Maar zolang er geen concreet plan of koper is, zal de kerk niet aan de eredienst worden onttrokken, aldus Dorssers. „Ik vind het onzin het kerkgebouw leeg te laten staan zolang we het nog in bezit hebben. Dus je kunt dan eerder gaan denken aan een kapel-status, waarbij de kerk enkel nog voor incidentele vieringen als een doop of huwelijk gebruikt wordt. De logische stap daarop is de onttrekking en dan de uiteindelijke verkoop. Maar dat laat hopelijk nog even op zich wachten.”

– Rudolf Robben

▲ De Caeciliakerk in Berkel-Enschot. FOTO RUDOLF ROBBERN/BD

Wat is nu het nieuws?

- 15 sept 2022: *'geen sluiting per volgende week, volgende maand of 1 januari a.s.'*
30 april 2024: idem!
- Parochiebestuur heeft het document 'Onderbouwing verzoek tot het voorgenomen besluit tot onttrekking van de St. Caeciliakerk te Berkel-Enschot aan de Eredienst' voorlopig vastgesteld.
- Parochiebestuur is voornemens om dit document toe te sturen aan Bisdome, met verzoek om de kerk 'op enig moment' aan de Eredienst te onttrekken
- Ons doel is om dus om de St. Caeciliakerk tot die tijd nog in functie te houden.

Waarom juist de Sint Caeciliakerk?

- Geografisch is openhouden St. Willibrorduskerk logischer
- Opknappen pastorie St. Caecilia brengt teveel kosten met zich mee
- Pastorie St. Willibrordus is nu al ambtswoning + al investeringen gedaan voor verhoging wooncomfort
- Sint Caeciliacomplex is beter te verkopen (incl. pastorie, tuin, parkeerterrein)
- Liturgisch heeft behoud Sint Willibrorduskerk de voorkeur (aanwezigheid hoofdaltaar, biechtstoelen, knielbanken)
- *Wel aandacht voor specifieke activiteiten: St. Job, Gilde, Carnavalsviering, Herdenking WOII en bevrijding*

Zekere traagheid sinds sept 2022?

- We willen parochianen laten wennen aan nieuwe situatie: gewenning kost tijd.
- We willen procedure zorgvuldig doorlopen, bijv. het opstellen van het 'Onderbouwing'-document
- Er leek een zekere indicatie te zijn voor nieuw elan m.b.t. kerkbetrokkenheid (kerkbezoek, financiën, vrijwilligers etc.).
Echter: niet geconcretiseerd.

Vervolgstappen

- Definitief vast stellen van het 'Onderbouwings'- document
- Verzoek aan Bisschop om Sint Caeciliakerk 'op enig moment' aan de Eredienst te onttrekken (datum o.m. afhankelijk van decreet bisschop en marktontwikkelingen)
- Besluit Bisschop (na advies Priesterraad)
- Mogelijkheden voor bezwaar en beroep
- Vaststellen 'bidbook'
- In de markt zetten van het complex

En in de tussentijd:

- Gaan we uitzien naar een andere bestemming, onder een andere eigenaar
- Op basis van ervaringen elders: de verwachting is dat dit wel enige tijd zal duren
- In de tussentijd jaarlijks bezien of de kerk open kan blijven (energiekosten, personele bezetting PT, onderhoud gebouwen)
- Kapelfunctie: (dopen, huwelijk, uitvaart, Kerst, St. Job etc.)
- Dus: kerk zo lang mogelijk open houden
- Na sluiting: pogen functie Mariakapel te behouden ergens in Enschoot
- We zullen parochianen regelmatig bijpraten over ontwikkelingen

Afsluitend:

Het woord is aan u:

- Vragen?
- Opmerkingen?
- Suggesties?

Daarna:

- Afsluiting
- Informeel napraten